

Trakas lietas... par klimata pārmaiņām

Lai ierobežotu klimata pārmaiņas, galvenais uzdevums ir samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas. To iespējams panākt, veicot virkni pasākumu:

○ Mainies pats

Pārdomā, ko pērc un patērē. Vai Tu to gribi, vai tas tiešām ir Tev vajadzigs? Nem vērā to, kā Tevis izvēlētās lietas ietekmē gan klimatu, gan vidi Tev apkārt. Sākat no skolas burtnicas līdz personīgai automašinai – katras preces ražošanā ir izlietoti dabas resursi! No tā, vai tie ir atjaunojamie vai nē, ir atkarīgs, kādu ekoloģisko pēdu Tu atstāj. No Tavas ekoloģiskas pēdas ir atkarīgs, cik paliek citiem – ne tikai vienaudžiem, bet arī nākamajām paaudzēm.

○ Maini apkārtni

Iestājies par energoefektivitāti, elektroenerģijas izmantošanu, Tu ne tikai palidzēsi klimatam, bet arī savam macījām. Enerģijas taupīšana var sākties ar vienkāršiem darbiem – spuldzites izslēgšanu, izejot no telpas. Tieši enerģijas ražošana mūsdienās rada lielāko slogu klimatam, un cilvēki ne vienmēr aizdomājas par to, ka vislētākā un viszajākā enerģija ir tā, kas nav iztērēta.

○ Maini pasauli

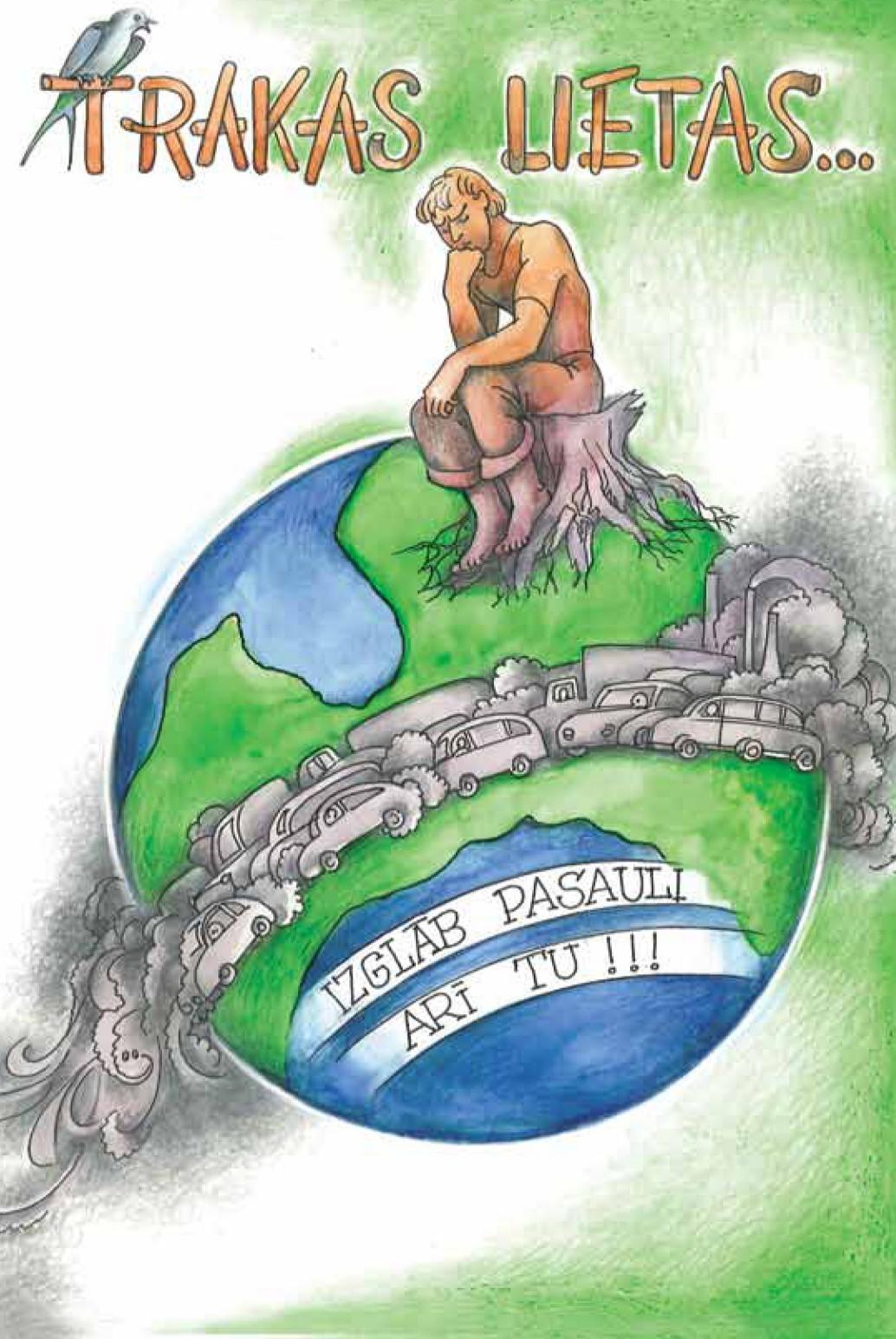
Cilvēki ar individuālām ricibām var paveikt ārkārtīgi daudz, bet klimata pārmaiņas ir jautājums, kur ar to nepietiek – ir vajadzīga arī visu pasaules valstu kopīga riciba. Tādēļ nepaliec vienaldzīgs, kad Tev ir iespēja paust savu viedokli vai iesaistīties labākas nākotnes veidošanā mums visiem – vai tā būtu nacionālā likumdošana, vai starptautiskie noligumi par klimata pārmaiņām, vai arī nākamo paaudžu tiesību aizstāvēšana dzīvei uz zajas un veselīgas planētas.

Publikacija izdota Vides izglītības fonda iestenotā projekta „Ekoskolu klimata kampaņa” ietvaros.
Vides izglītības fonds ir Latvijas pārstāvis starptautiskā sabiedriskajā organizācijā
FEE (Foundation for Environmental Education), kuras darbības mērķis ir veicināt ilgtspējīgu attīstību
ar vides izglītības palīdzību.

Materiāla sagatavošanu un izdošanu finansiāli atbalsta:

Klimata pārmaiņu finansu instruments
Latvijas Valsts meži

Māksliniece: Anita Janīsone – Zirnīte
Makets: Ize Magdalēna Kļavīja
Materials izdots uz videi draudzīga papīra.
Riga, 2011
©Vides izglītības fonds

TRĀKĀS LIETAS...

- Pēdējo 100 gadu laikā vidējā gaisa temperatūra Eiropā ir paaugstinājusies par 1°C . Ja temperatūra kāps par vairāk nekā 2° C , sekas varētu būt negaidītas, katastrofālas un neatgriezeniskas.
- Arktiskās jūras ledus ik gadu sarūk par platību, kas līdzvērtīga 1,2 Latvijām. Kūstot polārajam ledum, jūras līmenis kāpj divreiz ātrāk nekā pirms 50 gadiem.
- Miljoniem cilvēku visā pasaulē apdraud ūdens trūkums, bads un nabadzība. Tieka lēsts, ka klimata pārmaiņu dēļ ik gadu iet bojā vairāk kā 300 000 cilvēku.
- Ikgadējo ar klimatu saistīto katastrofu skaits Eiropā kopš 20. gadsimta 90. gadiem dubultojies.
- Klimata pārmaiņu dēļ ik gadu tiek ciesti zaudējumi vairāk nekā 66 miljardu latu apjomā. Tieka plānots, ka 2030.gadā zaudējumu apjoms varētu būt 316 miljardi latu. Salīdzinājumam – Latvijas valsts budžeta izdevumi 2012. gadā - 4,641 miljardu latu apmērā.
- Vairāk nekā 90 % ekonomisko zaudējumu un 99 % mirstibas dabas katastrofu rezultātā piedzīvo attīstības valstis. Tomēr 50 vismazāk attīstītās valstis saražo mazāk par vienu procentu no pasaules CO_2 un nav atbildīgas par klimata pārmaiņu rašanos.
- Par spīti klimata pārmaiņu sekām un zinātnieku prognozēm, attīstītās valstis, tā vietā, lai meklētu reālus risinājumus, nodarbojas ar retoriku, nespējot vienoties par turpmākiem nolīgumiem klimata pārmaiņu samazināšanas jomā. Šāda ricība mūs arvien vairāk pietuvina klimata katastrofas scenārijam – $4\text{--}6\text{ }^{\circ}\text{C}$ grādu temperatūras izmaiņām.

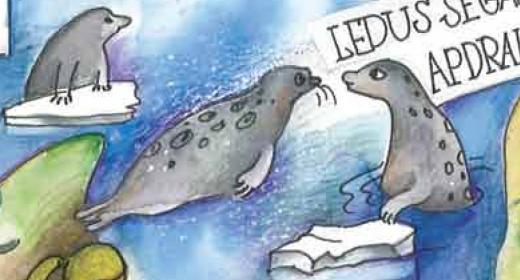
Izglāb pasauli arī tu!

- Samazini patēriņu! Pērc tikai to, kas tev patiešām nepieciešams.
- Pārvietojies klimatam draudzigi – ej ar kājām, brauc ar velosipēdu vai sabiedrisko transportu!
- Neradi liekus atkritumus!
- Esi energotaupīgs! Taipi elektribu, ūdeni, siltumu.
- Izvēlies sezonaī atbilstošu augu valsts pārtiku! Iespēju robežas samazini galas patēriņu.

PALIELINĀS
KRĀSTA EROZIJA

SAUSUMA PERIODI
APDRAUD SĒJUMUS

LEDUS SEGAS SAMAZINĀŠANĀS
APDRAUD POGĀINOS RONUS

KLIMA
PĀRMAINĀS
IETEKME VIŠU
LATVIJĀS
DZĪVO DABU

ŪDENSTILPNĒS PAAUGSTINĀS
VIDĒJĀ TEMPERATŪRA =
ZIVJU KLŪST MAZĀK

SAMAZINĀSIES
PUTNU DAUDZVEIDĪBA

SILTAS ZIEMAS LABVĒLĪGAS, DIENVIDU ZEMJU KAIJĒKIEM

NOKRIŠNU PĒAUGUMĀ
RADA PLŪDU DRAUDUS

